

Česká republika

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Náchod – Plhov, Příkopy 1186

Adresa: Příkopy 1186, 547 01 Náchod

Identifikátor školy: 600 094 057

Termín konání tematické inspekce: 1. a 4. duben 2003

Čj.:	091 487/03-5206
Signatura:	ti3cw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Náchod – Plhov, Příkopy 1186 (dále jen škola) je plně organizovaná škola, která ve 23 třídách poskytuje základní vzdělání 496 žákům. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22 z 25. 8. 1998. Část tříd se učí podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50, jedna čtvrtá třída je určena pro 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Krom této třídy je dále integrováno 69 žáků, kteří se učí v běžných třídních kolektivech.

Přehled o počtu integrovaných žáků

Druh postižení	Počet
Lehká mozková dysfunkce	23
Specifické poruchy učení	42
Mentální postižení	1
Vada řeči	1
Sluchové postižení	1
Organické poškození centrální nervové soustavy	1
Celkem	69

Zřizovatelem školy je Město Náchod, okres Náchod, Masarykovo nám. 46, 547 61 Náchod.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení podmínek a průběhu vzdělávání individuálně integrovaných žáků v základní škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY INDIVIDUÁLNĚ INTEGROVANÝCH ŽÁKŮ

Integrovaní žáci jsou zařazeni do kolektivu žáků ve 21 třídách. Další třída je specializovaná. Pouze v jedné třídě není integrován žádný žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Znamená to, že na výchovně-vzdělávacím procesu se podílejí v různém rozsahu všichni pedagogičtí pracovníci školy. Personální podmínky vzdělávání jsou proto hodnoceny pouze u těch učitelů, u kterých byly skutečněny hospitace ve vyučovacích hodinách. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují všichni, skupinovou nápravu provádí speciální pedagožka.

O správném přístupu k integrovaným žákům se učitelé dovídají prostřednictvím výchovných poradců, část z nich získává odborné znalosti účastí na kurzech, přednáškách a seminářích, část samostudiem. Jedna učitelka dálkově studuje speciální pedagogiku.

Většina integrovaných žáků má v odborném posudku diagnostikovanou lehkou mozkovou dysfunkci (LMD nebo ADHD), nebo poruchy učení (dyslexii, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii).

Pro reedukaci poruch učení má škola množství speciálních pomůcek a učebnic. Jsou využívána textilní písmena a číslice, měkké a tvrdé kostky, bzučák a varhany, písmenková sada (vlastní výroba). Z učebnic a pracovních sešitů mají žáci k dispozici Pracovní sešity pro nápravu poruch v českém jazyce I, II, Čítanky pro dyslektiky, Když dětem nejde čtení, LOGICO PICCOLO, dále publikace O. Zelinkové Cvičení pravo-levé orientace, Čtenářské tabulky, Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, Rozlišování b – d – p. Na počítači pracují žáci s programem DYSCOM.

Pro výuku integrované mentálně postižené žákyně jsou využívány učebnice pro 1. stupeň základní školy a pro zvláštní školu (ty však mají pouze učitelé), dále pracovní listy a obrázkové učebnice pro děti.

Protože školu navštěvoval v minulých letech tělesně postižený žák na vozíku, je vybudován bezbariérový přístup do budovy.

Personální i materiální podmínky vzdělávání a výchovy individuálně integrovaných žáků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY INDIVIDUÁLNĚ INTEGROVANÝCH ŽÁKŮ

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Výuka je v souladu s učebním plánem vzdělávacích programů.

V katalogových listech individuálně integrovaných žáků jsou založeny individuálně vzdělávací plány (dále jen IVP), ve kterých je uvedena stanovená diagnóza odborného pracovníka, pedagogická diagnóza učitele, vhodné postupy při nápravě poruchy a výčet předmětů, do kterých se porucha promítá. IVP jsou podepsané ředitelkou školy, třídním učitelem a rodiči. Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že u jednoho žáka došlo k neoprávněnému opakování 1. ročníku na základě žádosti matky.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Plnění IVP je každé pololetí vyhodnocováno, v případě potřeby je IVP upraven.

Způsob kontroly plnění IVP je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání individuálně integrovaných žáků

Během inspekce byly uskutečněny hospitace v hodinách českého jazyka, matematiky a v hodině skupinové nápravy, která je pro vytipované žáky z 1. a 2. ročníku realizována místo jedné hodiny českého jazyka probíhající ve stejné době v kmenové třídě. (Náprava ve druhé skupině probíhá stejným způsobem, třetí skupina dochází ráno od 7:00 hodin). O hodnocení a klasifikaci žáků na vysvědčení se obě učitelky podílející se na výuce českého jazyka domlouvají. V případě souhlasu rodičů jsou žáci z předmětů, které porucha ovlivňuje, hodnoceni slovně.

Ve sledovaných předmětech byla časová dotace v souladu s učebním plánem, učivo odpovídalo osnovám příslušného vzdělávacího programu a individuální vzdělávacím plánům.

Hodiny českého jazyka měly klasickou stavbu. V 1. ročníku byla vhodně a promyšleně zařazena skupinová práce takovým způsobem, že integrovaný žák se zcela samozřejmě zapojil do práce a byl platným členem pracovního kolektivu. Použité metody a formy práce byly aktivizující, děti soutěžily a hrály didaktické hry.

Další integrovaný žák této třídy se účastnil ve stejné době skupinové reedukace, kde byl vyučován speciální pedagožkou společně s dalšími osmi žáky se specifickými poruchami učení. Hodiny nápravy se zúčastnila matka jednoho z žáků, což je dokladem velmi dobré spolupráce školy s rodiči a zájmu o prospěch dítěte. Hodnocení v obou skupinách bylo výhradně pozitivní, motivující.

V dalších dvou třídách na 2. stupni probíhala výuka frontálně. Učivo nebylo diferencováno, všichni žáci měli zadané stejné úkoly. U jednoho z integrovaných žáků bylo tolerováno psaní tiskacím písmem (psací písmo bylo nečitelné). Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že v hodnocení integrovaných žáků na 2. stupni nedochází ke správným postupům, neboť žáci dostávají nedostatečné nejen za psaní diktátů, ale také za chybějící opravy a za nenapsané domácí úkoly. Tím je motivační složka hodnocení zcela potlačena. Jiné druhy hodnocení, např. bodové hodnocení nebo hodnocení s uvedením počtu chyb, nebyly zaznamenány.

V hodině matematiky bylo sledováno zejména zapojení tří integrovaných žáků. Dva z nich pracovali po celou hodinu společně s ostatními žáky, neboť jejich porucha neovlivňovala výsledky práce v matematice. Třetí integrovaná žákyně byla v matematice vyučována podle jiného vzdělávacího programu. Na začátku hodiny dostala u učitelského stolu instrukce k samostatné práci a sešít, v kterém měla připravenou řadu úkolů. Po celou hodinu pracovala samostatně, pouze dvakrát byla dotázána, zda všemu rozumí. Žádná přímá práce s ní nebyla zařazena, učitelka se věnovala ostatním žákům třídy. Pro usnadnění práce měla žákyně k dispozici vystřižené či vlastnoručně vyrobené pomůcky (tabulku násobků, vzorce pro výpočty obvodů apod.). Vyučovací čas byl využit jen zčásti, neboť žákyně většinu času sledovala své spolužáky a zadané práci se nevěnovala. Na konci vyučovací hodiny učitelka práci zkontrolovala a úkoly, které nebyly splněny správně nebo vůbec, zadala žákyni za domácí úkol.

Průběh a výsledky vzdělávání individuálně integrovaných žáků jsou hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1) Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Zřizovací listina školy vydaná Městem Náchod dne 14. 6. 2001 pod názvem *Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Náchod – Plhov* pokračuje rozhodnutím o zřízení školy s názvem *Základní škola Náchod – Plhov, okres Náchod*. Již v samotné zřizovací listině se vyskytují dva různé názvy školy. Třetí název školy je uveden v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, kde se uvádí název *Základní škola Náchod – Plhov, Příkopy 1186*. Rozdíl mezi oběma citovanými dokumenty je rovněž v uvedení právní formy školy.

2) Výchovné poradenství

Ve škole pracují dva výchovní poradci. Jedna výchovná poradkyně má na starosti žáky 1. stupně a žáky integrované (tato učitelka má vystudovanou speciální pedagogiku), druhý se

stará o žáky 2. stupně a zabývá se jejich profesionální volbou. Žádný z nich neabsolvoval specializační studium výchovného poradenství.

V průběhu inspekce byl uskutečněn řízený rozhovor s výchovnou poradkyní, v jejíž kompetenci je zajištění péče o integrované žáky. V tomto školním roce se žáky pracuje jedna speciální pedagožka (je třídní učitelkou ve specializované třídě a na dohodu o pracovní činnosti provádí skupinovou nápravu poruch učení v rozsahu 3 hodin týdně:

	Ročník	Počet žáků
1. skupina	1. a 2. ročník	9
2. skupina	3. a 4. ročník	8
3. skupina	5. ročník	7

Na 2. stupni školy zájem o nápravu klesá, nepravidelně dochází pouze 17 žáků.

Ve škole jsou dále dvě učitelky proškolené v problematice specifických poruch učení. V tomto školním roce se na reedukaci podílí jen jedna z nich. Další učitelka dálkově studuje speciální pedagogiku.

Učitelé mohou využívat odbornou literaturu, která je zčásti uložena ve studovně, zčásti u výchovných poradců.

Záznamy o reedukaci jsou řádně vedeny.

V případě sluchově postižené žákyně škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem pro sluchově postižené v Hradci Králové. Nápravu vady řeči u další integrované žákyně zabezpečují ve spolupráci s logopedem rodiče. Žák s organickým poškozením centrální nervové soustavy nesmí být přetěžován, přestože po stránce inteligenční by stačil na mnohem větší zátěž. Veškeré odlišnosti ve výuce jsou specifikovány v IVP.

3) Vzdělávání individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením

Součástí tematické inspekce bylo rovněž sledování vzdělávání individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením v základních školách, které probíhá i v jiných školách. Zjištění z této oblasti budou zveřejněna ve Zprávě České školní inspekce o školním roce 2002/2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 472-0/Ce s účinností od 1. 7. 2000 (vydal Školský úřad Náchod 7. 6. 2000)
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Náchod-Plhov (vydalo Město Náchod dne 14. 6. 2001)
3. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů s osobními čísly 56315, 18304, 57330, 88710 a 44179
4. Třídní knihy I. A, VI. A, VII. C a IX. B vedené ve školním roce 2002/2003
5. Katalogové listy integrovaných žáků vedené ve školním roce 2002/2003
6. Osobní dokumentace všech žáků integrovaných ve školním roce 2002/2003 včetně kopií vysvědčení se slovním hodnocením
7. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků na školní rok 2002/2003
8. Vzorek žákovských knížek ze tříd I. A, VI. A, VII. C a IX. B

ZÁVĚR

Základní škola Náchod – Plhov, Příkopy 1186 integruje ve školním roce 2002/2003 celkem 69 žáků s různými druhy postižení. Z tohoto počtu je reedukační péče je věnována skupinovou formou 41 žákům převážně s poruchami učení a lehkou mozkovou dysfunkcí. Do výuky integrovaných žáků je zapojen celý pedagogický sbor. Garantem předávání odborných znalostí o práci se zdravotně postiženými žáky je výchovná poradkyně, která má vystudovanou speciální pedagogiku. Další znalosti mohou učitelé získávat studiem odborné literatury, která je ve škole k dispozici. Ve škole jsou dvě učitelky, které jsou proškoleny v problematice specifických poruch učení. V tomto školním roce se na reedukaci podílí jen jedna z nich.

Materiálně-technické zázemí pro integraci je velmi dobré, ve škole je dostatek speciálních pomůcek, je vybudován i bezbariérový přístup.

Integrovaní žáci jsou zapojeni do práce v běžných třídách. Mají vypracované individuální vzdělávací plány, podle kterých se učí. Při výchovně-vzdělávacím procesu jsou projevy poruch učení ve většině případů tolerovány. Přístup učitelů k integrovaným žákům je závislý na míře jejich odborných znalostí, pochopení a empatie. Dílčí nedostatky byly zjištěny u některých učitelů ve způsobu hodnocení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Nosková

Věra Nosková v. r.

V Hradci Králové dne 16. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 4. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Ladislava Simonová, ředitelka

Simonová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy: Královéhradecký kraj, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	2003-05-19	091 647/03-5206
Zřizovatel: Město Náchod, Masarykovo nám. 46, 547 61 Náchod	2003-05-19	091 648/03-5206

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.